

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂREA nr. 725 din 13 octombrie 2015

Prin nota și punctul de vedere înregistrate sub nr. 25160/2014, Direcția legislație, documentare și contencios a supus analizei Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii mai multe propuneri de modificare și completare a Hotărârii Secției pentru judecători nr. 148/2015, prin care au fost aprobate procedura de desfășurare a întâlnirilor trimestriale în care sunt dezbătute problemele de drept care au generat o practică neunitară și metodologia de organizare și desfășurare a întâlnirilor președinților de secții din cadrul curților de apel.

Analizând problematica supusă analizei, Secția pentru judecători reține că la întâlnirea președinților, vicepreședinților și managerilor economici ai curților de apel, pe probleme de management judiciar, organizată de Curtea de Apel Timișoara în perioada 10 - 11 septembrie 2015, au fost prezentate mai multe dificultăți de punere în aplicare a Hotărârii nr. 148/2015 și că se impun anumite modificări ale acesteia, tocmai în vederea atingerii obiectivelor prestabilite.

I. Referitor la necesitatea simplificării procedurii de organizare a întâlnirilor trimestriale în

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.1 41, Sector 6, cod 061110

Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01

Web: www.csm1909.ro

care se dezbate problemele de drept care pot genera practică neunitară, Secția pentru judecatori a apreciat că este mai adecvată reglementarea actuală a calendarului procedurii, care presupune parcurgerea anumitor etape și respectarea anumitor termene, una din rațiunile care au stat la baza adoptării Hotărârii Secției pentru judecatori nr. 148/2015 fiind tocmai necesitatea ca pregătirea și organizarea întâlnirilor trimestriale în care se dezbate problemele de drept care pot genera practică neunitară să se realizeze în mod unitar, astfel încât prevederile regulamentare să fie respectate și să nu se permită o parcurgere formală a acestor întâlniri.

II. În ceea ce privește procedura întâlnirilor trimestriale în care sunt dezbătute problemele de drept care generează practică neunitară, Secția pentru judecatori apreciază că, pentru a se asigura posibilitatea unificării într-un timp cât mai scurt a practicii, sunt necesare atât stabilirea cu precizie a persoanelor și instituțiilor implicate în desfășurarea procedurii și a atribuțiilor acestora, precum și găsirea unor mecanisme care să asigure un nivel ridicat de eficiență sub aspectul efectelor juridice pe care le produc.

1. În vederea corelării terminologice cu dispozițiile Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești referitoare la judecătorul desemnat cu atribuții privind unificarea practicii, este oportun ca în cuprinsul Hotărârii Secției pentru judecatori nr. 148/2015 să se folosească aceeași denumire pentru judecătorul implicat în procedura de desfășurare a întâlnirilor trimestriale în care sunt dezbătute problemele de drept care generează practică neunitară.

2. Având în vedere importanța dezvoltării unui mecanism preventiv care să conducă la evitarea pronunțării unor hotărâri judecătorești contradictorii, la întâlnirile trimestriale ar trebui dezbătute și problemele de drept care pot genera practică neunitară și nu doar cele care deja au generat o astfel de practică. Sunt avute în vedere în acest context problemele juridice de o complexitate deosebită și problemele juridice de mare noutate.

3. Referitor la propunerea de a se renunța la acele etape care necesită o amplă documentare, motivat de faptul că nu există resurse materiale și umane suficiente pentru realizarea tuturor activităților specifice acestei proceduri, Secția pentru judecatori reține că în fapt, în virtutea obligației ce rezultă din punctul 5 al art. 1 din hotărâre, grefierii documentariști transmit către celelalte curți de apel adrese prin care solicită comunicarea de informații cu privire la practica judiciară existentă la nivelul acestora.

Deși această modalitate de punere în aplicare a dispozițiilor Hotărârii Secției pentru judecatori nr. 148/2015 nu a fost în concepția reglementării în vigoare, având în vedere faptul că procedura a fost îngreunată din cauza practicii grefierilor documentariști de a solicita hotărâri de la toate curțile de apel, se impun prevederi exprese care să vizeze modul în care se verifică hotărârile judecătorești ale altor instanțe.

De altfel, dezvoltarea zonei EMAP dedicată practicii neunitare va contribui la exercitarea cu ușurință a acestei activități.

4. Având în vedere că multe hotărâri judecătorești rămân definitive la nivelul tribunalului,

este necesar ca, la întâlnirile trimestriale organizate la nivelul curților de apel, să fie puse în discuție și problemele de drept care pot genera practică neunitară la nivelul tribunalelor.

Un exemplu în acest sens îl constituie cauzele din materia insolvenței persoanei fizice, cu privire la care se preconizează că se vor înregistra într-un număr destul de mare pe rolul instanțelor competente, după intrarea în vigoare a Legii nr. 151/2015 privind procedura insolvenței persoanei fizice.

De asemenea, date fiind anumite dificultăți ivite în practică, Secția pentru judecatori apreciază că este oportună eliminarea obligației de comunicare a referatului privind temele ce vor fi supuse dezbaterii către procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel și barourilor din raza curții de apel.

De altfel, în viziunea proiectului Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești elaborat în cadrul grupului de lucru constituit la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii, nu mai există posibilitatea invitării procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel și a decanilor barourilor din circumscripția curții de apel la întâlnirile trimestriale în care sunt dezbătute problemele de drept care generează practică neunitară.

5. Dată fiind dificultatea participării tuturor judecătorilor din raza unei curți de apel la întâlnirile trimestriale, se impune reglementarea posibilității de participare a acestora prin reprezentare.

În acest sens, este oportun ca președintele instanței să stabilească câți judecatori să participe la întâlnirea trimestrială, la propunerea președinților secției la care s-a ivit problema de drept.

6. Pronunțarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a unor hotărâri judecătorești prin care se realizează, cu caracter obligatoriu pentru toți judecătorii, interpretarea unei chestiuni de drept, reprezintă un important instrument de unificare a jurisprudenței instanțelor judecătorești, mult mai eficient, prin efectele juridice pe care pe produce, decât procedura reglementată prin Hotărârea Secției pentru judecatori nr. 148/2015.

În acest sens, ar trebui să se poată acorda eficiență dispozițiilor art. 514-518 din Codul de procedură civilă și art. 471-474 din Codul de procedură penală referitoare la recursul în interesul legii și, respectiv, art. 519-520 din Codul de procedură civilă și art. 475-477 din Codul de procedură penală privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Drept urmare, în situația în care, cu privire la modul de soluționare a unei probleme juridice supusă dezbaterii, nu a fost întrunită unanimitatea opiniilor exprimate de judecătorii participanți la întâlnirea trimestrială, dacă există hotărâri judecătorești definitive prin care aceeași problemă de drept a fost soluționată diferit, judecătorul desemnat care a întocmit referatul prezentat în cadrul întâlnirii trimestriale urmează să sesizeze colegiul de conducere al curții de apel în vederea analizării posibilității de a formula recurs în interesul legii.

De asemenea, dacă o soluție cu privire la o problemă juridică supusă dezbaterii la o primă întâlnire trimestrială nu a fost adoptată cu unanimitate, completele de judecată, investite în ultimă instanță cu cauze în care se poate pune aceeași problemă juridică, pot sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea acelei

chestiuni de drept, conform art. 519 din Codul de procedură civilă și art. 475 din Codul de procedură penală, putând fi folosite în motivare și argumentele expuse în minutele întâlnirilor trimestriale.

7. Se constată că unele instanțe au publicat pe site-ul acestora minuta întocmită cu ocazia întâlnirii trimestriale în care sunt dezbătute problemele de drept care generează practică neunitară, iar alte instanțe nu au procedat în acest mod, publicând-o doar în intranet, astfel cum prevede Hotărârea nr. 148/2015 în prezent.

Dat fiind că publicarea minutelor pe site-ul instanței poate genera în practică dificultăți în desfășurarea procedurilor judiciare în ceea ce privește formularea apărărilor, se impune a se păstra actuala reglementare care presupune publicarea minutelor doar pe intranetul instanțelor.

Totodată, sarcina încărcării în zona EMAP accesibilă magistraților urmează a fi transferată de la Biroul informatică din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii către fiecare curte de apel.

8. Dată fiind necesitatea găsirii unor soluții într-un timp cât mai scurt, este utilă reglementarea întâlnirilor ad-hoc, organizate prin decizia președintelui de secție corespunzătoare la care s-a ivit problema de drept.

În acest sens, în cazul în care o instanță a fost investită cu o cauză care ridică probleme juridice de o complexitate deosebită și de mare noutate sau dacă se estimează că instanțele vor fi investite și cu alte cauze de același fel care pot primi soluții neunitare, la solicitarea președintelui de secție/vicepreședintelui instanței la care s-a ivit problema juridică, vicepreședintele curții de apel va putea dispune organizarea unei întâlniri ad-hoc a judecătorilor care soluționează cauze în aceeași materie, stabilind calendarul activităților și persoanele responsabile.

Opiniile judecătorilor asupra problemelor de drept dezbătute se vor consemna într-o minută după modelul stabilit pentru minuta întâlnirilor trimestriale și se va publica în același mod.

III. Referitor la metodologia de organizare și desfășurare a întâlnirilor președinților de secții din cadrul curților de apel, Secția pentru judecatori apreciază oportună dezbateră și în cadrul acestora a unor probleme juridice ce pot fi întâlnite numai la instanțele inferioare curții de apel.

În ceea ce privește persoana responsabilă cu întocmirea minutei de la aceste întâlniri, Secția pentru judecatori apreciază că aceasta trebuie să fie atribuția reprezentantului Institutului Național al Magistraturii la întâlnire.

De asemenea, și în cadrul acestei proceduri ar trebui reglementat un mecanism de sesizare a colegiului de conducere cu o problemă de drept care a generat o practică neunitară, în vederea sesizării Înaltei Curte de Casație și Justiție cu recurs în interesul legii.

IV. Se impune conceperea unui mecanism de avertizare automată cu privire la faptul că s-a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept sau în vederea pronunțării unei decizii cu privire la problemele de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești.

În acest sens, i se vor atribui Biroului informatică din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii sarcinile de a realiza conexiunea între site-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție și EMAP, de a asigura preluarea automată a acestor informații în EMAP și de a opera transmiterea unui mesaj automat către adresele de e-mail ale judecătorilor și grefierilor documentariști din toate instanțele ori de câte ori este publicată o nouă sesizare, precum și atunci când a fost pronunțată o hotărâre prealabilă sau o decizie asupra recursului în interesul legii.

Față de considerentele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 41 lit. g) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, prin vot direct și secret,

**SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI
CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE:**

Art. I – Este mai adecvată reglementarea actuală a calendarului procedurii de desfășurare a întâlnirilor trimestriale în care sunt dezbătute problemele de drept care au generat o practică neunitară, ce presupune parcurgerea anumitor etape și respectarea anumitor termene, una din rațiunile care au stat la baza adoptării Hotărârii Secției pentru judecători nr. 148/2015 fiind tocmai necesitatea ca pregătirea și organizarea întâlnirilor trimestriale în care se dezbate problemele de drept care pot genera practică neunitară să se realizeze în mod unitar, astfel încât prevederile regulamentare să fie respectate și să nu se permită o parcurgere formală a acestor întâlniri.

Art. II - Hotărârea Secției pentru judecători nr. 148/2015 se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1 punctul 2, primul paragraf se modifică și va avea următorul cuprins:

„2. Președintele de secție ori vicepreședintele de instanță, dacă nu există secții, sau judecătorul desemnat cu atribuții privind unificarea practicii, denumit în continuare judecător desemnat, va identifica problemele de practică neunitară pe materii, selectând hotărârile diferite pronunțate de propria instanță în cauzele în care în spețe similare s-a aplicat legea în mod diferit, precum și probleme juridice de o complexitate deosebită și de mare noutate. De asemenea, se vor avea în vedere toate problemele juridice dezbătute la întâlnirile lunare și pentru care nu s-a convenit asupra unei interpretări unitare în perioada de după ultima întâlnire trimestrială.”

2. La articolul 1, punctul 5 se completează cu o nou paragraf, cu următorul cuprins:

„Pentru verificarea hotărârilor pronunțate de instanțele din raza altor curți de apel, grefierul

documentarist verifică secțiunea „Unificare practică” din zona EMAP, minutele întocmite cu ocazia întâlnirilor președinților de secții din cadrul curților de apel, publicate pe site-ul Institutului Național al Magistraturii, hotărârile judecătorești publicate de curțile de apel și alte hotărâri publicate pe site-urile de jurisprudență, precum și culegerile de jurisprudență”.

3. La articolul 1 punctul 6, primul paragraf se modifică și va avea următorul cuprins:

„6. În ultima decadă a celei de-a doua luni, vicepreședintele curții de apel, președintele de secție sau judecătorul desemnat elaborează referatul privind temele ce vor fi supuse dezbaterii, între care se vor regăsi și probleme de drept care nu fac obiectul unor cauze de competența curții de apel, fiind judecate doar de instanțele inferioare. Referatul se întocmește după modelul din Anexa la prezenta hotărâre. Acesta se comunică tuturor instanțelor din raza curții de apel.”

4. La articolul 1 punctul 7, primul paragraf se modifică și va avea următorul cuprins:

„7. În prima jumătate a celei de-a treia luni a fiecărui trimestru, se organizează întâlnirea trimestrială pe materii, cu participarea judecătorilor din circumscripția curților de apel, desemnați de președinții instanțelor la propunerea președinților secțiilor pe fiecare materie, după consultarea vicepreședintelui curții de apel.”

5. La articolul 1 punctul 7, după cel de-al patrulea paragraf se introduce un nou paragraf, cu următorul cuprins:

„În situația în care, cu privire la modul de soluționare a unei probleme juridice supusă dezbaterii, nu a fost întrunită unanimitatea opiniilor exprimate de judecătorii participanți la întâlnirea trimestrială, dacă există hotărâri judecătorești definitive prin care aceeași problemă de drept a fost soluționată diferit, judecătorul desemnat care a întocmit referatul prezentat în cadrul întâlnirii trimestriale sesizează colegiul de conducere al curții de apel în vederea analizării posibilității de a formula recurs în interesul legii”.

6. La articolul 1 punctul 8, cel de-al doilea paragraf se modifică și va avea următorul cuprins:

„Vicepreședintele curții de apel ia măsuri pentru comunicarea minutei celorlalte curți de apel, asigură publicarea ei pe intranetul propriei instanțe și în secțiunea din EMAP dedicată unificării practicii, asigurându-se de respectarea structurii minutei, inclusiv cu privire la completarea corectă a casetei care permite clasificarea problemei, precum și de respectarea cerințelor tehnice de încărcare a informațiilor în secțiunea EMAP.”

7. La articolul 1, după punctul 10 se introduc două noi puncte, punctul 11 și punctul 12, cu următorul cuprins:

„11. În cazul în care o instanță a fost investită cu o cauză care ridică probleme juridice de o complexitate deosebită și de mare noutate sau dacă se estimează că instanțele vor fi investite și cu alte cauze de același fel care pot primi soluții neunitare, la solicitarea președintelui de secție/vicepreședintelui instanței la care s-a ivit problema juridică, vicepreședintele curții de apel poate dispune organizarea unei întâlniri ad-hoc a judecătorilor care soluționează cauze în aceeași materie, stabilind calendarul activităților și persoanele responsabile.

Opiniile judecătorilor asupra problemelor de drept dezbătute se consemnează într-o minută după modelul stabilit pentru minuta întâlnirilor trimestriale și se publică în același mod.

12. Dacă o soluție cu privire la o problemă juridică supusă dezbaterii la o primă întâlnire trimestrială nu a fost adoptată cu unanimitate, completele de judecată, investite în ultimă instanță cu cauze în care se poate pune aceeași problemă juridică, pot sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea acelei chestiuni de drept, conform art. 519 din Codul de procedură civilă și art. 475 din Codul de procedură penală, putând fi folosite în motivare și argumentele expuse în minutele întâlnirilor trimestriale."

8. La articolul 2 punctul 1 litera a), cel de-al doilea paragraf se modifică și va avea următorul cuprins:

„În acest scop, cu cel puțin 60 de zile înainte de data întâlnirii, responsabilul de activitate din cadrul Departamentului de formare continuă al Institutului Național al Magistraturii va solicita curților de apel să identifice și să comunice problemele relevante cu care instanțele s-au confruntat în practică, în materia ce face obiectul întâlnirii, care au generat sau sunt susceptibile de a genera practică neunitară, inclusiv probleme de drept care nu pot face obiectul unor cauze de competența curților de apel, fiind soluționate doar de instanțele inferioare.”

9. La articolul 2 punctul 3, primul paragraf se modifică și va avea următorul cuprins:

„Dezbaterile și concluziile întâlnirii vor fi consemnate în scris, într-o minută, întocmită de către formatorul Institutului Național al Magistraturii. Aceasta va conține, în mod obligatoriu, concluziile agreeate de participanții la întâlnire pentru fiecare dintre problemele dezbătute și argumentele relevante în susținerea punctelor de vedere exprimate.”

10. La articolul 2 punctul 3, după ultimul paragraf se introduce un nou paragraf cu următorul cuprins:

„În situația în care, cu privire la modul de soluționare a unei probleme juridice supusă dezbaterii, nu a fost întrunită unanimitatea opiniilor exprimate de reprezentanții Înaltei Curți de Casație și Justiție și ai curților de apel, dacă există hotărâri judecătorești definitive prin care aceeași problemă de drept a fost soluționată diferit, colegiul de conducere al curții de apel, care a transmis Institutului Național al Magistraturii problema juridică, va sesiza cu recurs în interesul legii Înalta Curte de Casație și Justiție.”

11. După articolul 3, se introduce un nou articol, articolul 3¹, cu următorul cuprins:

„Art. 3¹ – Informațiile referitoare la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și cele referitoare la declararea recursurilor în interesul legii se preiau direct în EMAP de pe pagina de internet a acestei instanțe.

Biroul informatică din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii realizează conexiunea între site-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție și EMAP, asigură preluarea automată a acestor informații în EMAP și operează transmiterea unui mesaj automat către adresele de e-mail ale judecătorilor și grefierilor documentariști din toate instanțele ori de câte ori este publicată o nouă

sesizare, precum și atunci când a fost pronunțată o hotărâre prealabilă sau o decizie asupra recursului în interesul legii."

Art. III – Prezenta hotărâre se publică pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii și se comunică instanțelor judecătorești și Institutului Național al Magistraturii.

Data în București, la data de 13 octombrie 2015

PREȘEDINTE
Judecător Marius Badea Tudose

